

Agenda

- 1) Ajankohtaiset
 - 1) teemaryhmien työn tilanne
 - 2) lainsäädäntöryhmä ja seurantaryhmä
 - 3) vaikutusten arviointi
 - 4) osallistamisen ja viestinnän ajankohtaiset
- 2) Teemaryhmän 5 (metsäteemaryhmä) kuulumiset
- 3) Ajankohtaiset EU-asiat

KANSALLINEN ENNALLISTAMISSUUNNITELMA

Ajankohtaiskatsaus ennallistamissuunnitelman valmistelusta

Päivi Gummerus-Rautiainen
4.6.2025

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet

Maa- ja metsätalousministeriö
Jord- och skogsbruksministeriet

Esityksen sisältö

- 1) Teemaryhmien työn tilanne
- 2) Lainsäädäntöryhmä ja seurantaryhmä
- 3) Vaikutusten arviointi
- 4) Osallistamisen ja viestinnän ajankohtaiset

Teemaryhmä 1 (luontotyytit ja lajit): työn eteneminen

- Kevään ja alkukesän aikana on muodostettu yhteinen käsitys kaikkien luontodirektiivin luontotyyppien (68) nykytilanteesta ja niitä koskevasta tietopohjasta. Lajien elinympäristöjä käsitellään seuraavissa kokouksissa
- Työskentely jatkuu kesän-alkusyksyn aikana asiantuntijapienryhmissä:
 - (1) Suoluontotyytit, (2) meri- ja sisävesiluontotyytit, (3) perinnebiotoopit, (4) metsät, (5) tunturit, (6) kalliot ja dyynit sekä (7) lajien elinympäristöt
- Tavoitteiden, toimenpiteiden ja tietopuutteiden määrittely jatkuu ensi syksyn aikana pienryhmien esitysten pohjalta -> keskusteluun ohjausryhmään loppuvuoden aikana.

Teemaryhmä 2 (meret): työn eteneminen

- kokoontunut 5 kertaa
- Käynnissä on SYKE tutkimushanke, jonka tuloksia käytetään kansallisessa ja EU ennallistamisohjelmassa
- Suunnitteilla webinaari lokakuussa
- Yhteistyötä tr1 (sisävedet) kanssa vesien- ja merenhoidon toimenpiteiden vahvasta roolista ennallistamissuunnitelmassa
- Valmistelutyössä keskusteluissa on ollut etenkin...

Teemaryhmä 4 (maatalous): ajankohtaiset

- Teemaryhmän 9.s kokous tällä viikolla (4.6.)
- Maatalousteemainen ennallistamiswebinaari järjestettiin 6.5. ja turvetuotantoalueiden ennallistamiseen liittyvä webinaari 11.4.
- Alueellinen osallistamiskiertue järjestetään syksyllä 2025 (paikkakunnat: Tornio, Suomussalmi, Siikalatva, Parkano).
- Käynnistetty erilliset vaikutusarviot turvepeltojen käytön sekä maaseutuvaikutusten osalta (Luke).
- Sisällöllisesti valmistelussa edetty hyvin; keskusteltu mm. indikaattoreista, peltolinnuista ja pölyttäjäistä sekä turvepelloille soveltuvista ennallistamistoimista.

Lainsäädäntöhankkeen tehtävä

Lainsäädäntöhankkeen tehtävä

- 1) Hankkeessa laaditaan hallituksen esitys hyvän tilan heikentämättömyysvelvoitteen sekä sen joustavan soveltamisen toimeenpanosta sekä näiden seurannan järjestämisestä.
- 2) Hankkeen lainsäädäntöryhmä tukee teemaryhmiä ennallistamissuunnitelman toimeenpanoon liittyvien lainsäädäntötarpeiden tunnistamisessa.

Seurantaryhmän tausta ja tehtävä

Tausta

- Ennallistamisasetus sisältää useita luontotyyppien ja lajien elinympäristöjen tietopohjaan ja seurantoihin liittyviä velvoitteita
- Asetuksen mukaisiin velvoitteisiin lukeutuvat mm. velvoitteet seurata luontotyyppien ja lajien elinympäristöjen pinta-alaa ja tilaa sekä ennallistettavia alueita
- Ennallistamissuunnitelman valmistelussa on tunnistettu tarve ottaa valmisteluun mukaan seurannan asiantuntijoita ja seurannasta vastaavia tahoja (esim. Syke, Luke ja MHLP)

Tehtävä

Seurantaryhmän tehtävänä on tukea ennallistamissuunnitelman valmistelun teemaryhmiä (ensisijaisesti teemaryhmä 1) koostamalla teemaryhmälle tiedot:

- 1) luontotyyppeihin liittyvien tietopuutteiden täydentämiseen vaadittavista toimista sekä;
- 2) ennallistamisasetuksen edellyttämistä seurantatoimista.

Teemaryhmässä tapahtuvan työskentelyn lisäksi seurantaryhmän asiantuntijat kokoontuvat yhteisesti noin joka toinen kuukausi.

Vaikutusten arvioinneista reunaehdoissa

- *Jatkuvana työnä arvioidaan*
 - *Kansallisen ennallistamissuunnitelman ympäristö-, taloudelliset ja muut vaikutukset*
 - *Suunniteltujen toimien vaikutuksia eri sektorien toimintaympäristöön ja kilpailukykyyn monipuolisesti*
- *Suunniteltujen toimien kansantaloudellisia, aluetaloudellisia sekä maaseutuvaikutuksia arvioidaan*

Muutamia ajatuksia vaikutusten arvioinnin järjestämisestä

- Valtioneuvoston yhteinen tehtävä, ainakin YM, MMM, VM ja TEM. Tutkimuslaitosten osuus merkittävä (ainakin SYKE ja LUKE)
- Vaikutusten arviointia haastaa aikajänne: toimenpiteitä ei vielä ole, jolloin vaikutusten arviointi jatkuvana työnä ei ole vielä mahdollista, kunnes onkin jo kiire vertailla toimenpiteitä niiden valmistuttua
- Kustannusten jako: SYKEN ja LUKEn saama ennallistamisen T&K-rahoitus ja sen vaikutus muuhun rahoituksen käyttöön, ministeriöiden oma rahoitus, VNToimiva jne. sekä ministeriöiden omaa työpanosta

Listataan käynnissä olevia ja sovitaan vastuista tulevista arvioinneista

YM:

- SOVA, johon myös teemaryhmät pohtivat vaikutuksia
- Ajatuksena, että yksittäisten toimenpiteiden tai toimenpideryhmien vaikutusten arvioinnin lisäksi voidaan tilata yleisempiä asiantuntija-arvioita ennallistamisen, suojelun ja luonnonhoidon vaikutuksista eri näkökulmista tai eri toimialoihin

VM:

- Luvattu työaika toimenpiteiden vaikutusten arviointeihin

TEM:

- aluetaloudellisia vaikutuksia, vaikutuksia kansantalouteen ja työllisyyteen, kun toimenpiteitä tiedossa?

MMM:n käynnissä olevat hankkeet

Hankemenot €	MMM- rahoitus	VNK- rahoitus (VN Toimiva)	Lisätietoja
Käytössä oleva rahoitus		300 000	
Sosio-ekonomiset vaikutusarviot		x	Tilataan vaikutusarvioita kolmesta teemasta (Luke)
Virtavesiä koskeva selvitys	x		Selvitys käynnissä (Luke, SYKE)
Direktiiviluontotyyppejä koskeva selvitys	x		Selvitys käynnissä (Luke, Tapio, SYKE, SMK)
Turvepeltojen ennallistamista koskevat aineistot	x		Aineistoja teemaryhmän työn tueksi (Ruokavirasto), käynnissä
Turvepeltojen oikeudellisia seikkoja koskeva selvitys	x		Siirtynee syksyyn, pohditaan tarvetta ja rajausta
Maisemapiirteitä koskeva paikkatietoselvitys	x		Selvitys tehty (Luke)
Direktiivilajeja koskeva selvitys		x	Tilataan selvitys (Luke), täsmennetään vielä sisältö Luken kanssa

Osallistamisen ajankohtaiset

- Sidosryhmätilaisuuksia pidetty useita viime viikkoina, mm:
 - Teemaryhmä 1 (luontotyytit ja lajit) tapasi Pohjois-Suomen sidosryhmiä Oulussa
 - Kaupunkiteemaryhmällä oli avoin webinaari ja tutkimuswebinaari
 - Maatalousteemaryhmällä oli avoin webinaari
 - Metsäteemaryhmällä tänään webinaari metsänomistajille ja metsäalalle
- Ympäristövaliokunta ja Maa- ja metsätalousvaliokunta tavataan erikseen 12.6.
- Kansalaispaneeli tapaa vielä 2 kertaa ja valmistelee julkilausumansa ensi viikolla
- Syksyille on jo aikataulutettu maatalousteemaryhmän turvemaakierros maakuntiin
- Teemaryhmä 1 jatkaa syksyllä maakuntakierrostaan
- Tiedot tulevista tilaisuuksista: [Ennallistamisasetus – Ympäristöministeriö](#)

Viestinnän ajankohtaiset

- Viestintä tukee osallistamista ja vuorovaikutusta:
 - Suunnitteilla **uutiskirje**, johon kootaan teemaryhmien ajankohtaiset uutiset.
 - Viestintämateriaalia tuotetaan lisää sidosryhmätilaisuuksien tueksi.
- Mediaviestintä:
 - Pyritään tavoittamaan paikallismediat maakuntatilaisuuksien yhteydessä.
 - Toimenpiteiden edetessä myös päämedioiden taustoittaminen.
- Viestinnän kesän tärkeimmät ulkoisen viestinnän etapit:
 - **Avoin webinaari 5.6.** -> Mukana ministeri Multala ja valtiosihteeri Nerg / Tiedote
 - **Kansalaispaneeli**, julkilausuma / Tiedote
 - **Sidosryhmätilaisuudet** / verkkouutinen tilaisuuksien jälkeen.

Kiitos!

